

Den säkerhetspolitiska hotbildskonstruktionen

En teoriutvecklande studie gällande säkerhetseringsteori

Abstract

This research paper aims to investigate, develop and evaluate how threat constructions are framed. This is done by combining securitization theory, framing and Lennart Hellspong's method of analysis. These three all aim to investigate how frames can be deconstructed in order to better understand how they were made in the first place. By combining the three, they provide a better explanation for how an issue can be framed as a matter of securitization. This combination is thoroughly explored in chapter two, where after chapter three more specifically revolve around choice of method and material. In order to test the ability of the analytical tool, it is then applied to an empirical study regarding the construction of cyber threat within the realm of security policy. The need to develop an analytical tool has been argued by numerous previous researchers as current methods are vague and undertheorized. Understanding how threat constructions are made is also essential in order to understand the intention of the actors, as well as what outcomes such constructions implies. The result from the research paper is that framing and Hellspong made substantial contributions to the analysis, but further development still is needed.

Nyckelord: Säkerhetisering, framing, cyberhot, säkerhetspolitik, säkerhetiseringsaktör, referensobjekt, språkhandling

Antal ord: 9 464

Förkortningar

AUMF

Authorization for Use of Military Force

CS

Köpenhamns skolan (Copenhagen School)

COPRI

Copenhagen Peace Research Institute

NSSIC

Nationell Strategi för Samhällets Informations- och Cybersäkerhet

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning	2
1.2	Disposition	2
2	Teori	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Konstruktivism	5
2.3	Säkerhetsiseringsprocess	6
2.3.1	Vem säkerhetsiserar vad?	7
2.3.2	Språkhandling	8
2.4	Sammanfattning	10
3	Metod och material	12
3.1	Urval och avgränsningar	12
3.1.1	Säkerhetsiseringsteori	12
3.1.2	Frame reflection	13
3.1.3	Innehållsanalys	14
3.1.4	Analysnivåer	15
3.1.5	Cyberhot- ett fall av	16
3.2	Empiriskt material	17
3.2.1	Nationell Strategi för Samhällets Informations- och Cybersäkerhet	17
3.3	Verkställande- från teori till empiri	18
4	Analys	19
4.1	Säkerhetsiseringsaktör	19
4.2	Referensobjekt	20
4.3	Cyberhot- sammanfattning	24
5	Avslutning	25
5.1	Utvärdering	25
5.1.1	Säkerhetsiseringsaktör	25
5.1.2	Referensaktör	Error! Bookmark not defined.
5.1.3	Språkhandling	26
5.2	Slutsats	26

5.3	Förslag till vidare forskning.....	27
6	Referenser	29

1 Inledning

Sverige är ett av världens mest uppkopplade länder. Vår säkerhet och vårt välstånd vilar på digitala grunder. Vi har varit och är duktiga på att omfamna och anamma digitaliseringen. Den ger oss stora möjligheter. Men utvecklingen medför också risker och sårbarheter. De måste vi hantera. *Peter Hultqvist, Cyberförsvardagen den 14 februari 2018 (Regeringen 2018).*

Cyberhot är ett relativt nytt säkerhetspolitiskt problemområde vilket utöver fördelar och utveckling även identifierats generera betydande svagheter. Just hur cyberhot konstrueras inom säkerhetspolitiken är betydande då detta skapar ett säkerhetspolitiskt fokus gällande vem som orsakar cyberattacker, vilket eller vilka objekt det är som attackeras och vad det är som utgör själva hotet (Kaiser 2014; Quigley et al 2015; Schön & Rein 1994: 122). Attacker som Cloud Hopper 2014, Stuxnet 2010 och Estland 2007 har visat på de problem cyberkonflikter medför då attackerna tagit tid att upptäcka, olika objekt attackerats och inkräktare i vissa fall varit okända (NATO u.å.; PWC 2015). Konstruktionen av hotbilder är resultatet av aktiva val vilka ämnar uppnå ett särskilt syfte och därmed innebär att element kontextualiseras för att uppnå särskild konstruktionsbild, även kallat *frame* (Schön & Rein 1994: 18). Huruvida denna hotbild är äkta eller inte är mindre relevant, då det är den konstruerade bilden som används för underlag för säkerhetspolitiska handlingar (Buzan et al 1989: 24; Balzacq 2011; 1; Schön & Rein 1994: 23).

Med avstamp i säkerhetiseringsteori ämnar denna uppsats att undersöka, utveckla och utvärdera ett analysverktyg vilket avser att skapa en bättre förståelse för hur hotbilder konstrueras. Detta görs genom att stärka säkerhetiseringsteorin med särskilt utvalda delar från *framing*¹ och brukstextanalys². Anledningen till denna teoriutvecklande ambition är grundat i kritik som riktats mot säkerhetiseringsteoriens teoretiska resonemang, samtidigt som teorin erbjuder ett givande ramverk för att förstå just hotbildskonstruktioner. Därmed har en betydande mängd tidigare forskning gällande de tre analysmetoderna

---

¹ Under detta forskningsarbete används begreppet *framing* sällan i den löpande texten förutom vid inledningar eller summeringar, samt metodavsnittet där det diskuteras separat. Detta är ett aktivt val i syfte att simplificera texten då det förekommer relativt många begrepp. Med detta sagt har *framing* använts löpande genom arbetet, vilket är tydligt vid källhänvisningar där *framing* källor är angivna.

² Brukstextanalys används som benämning gällande de analysmetoder som valts ut från Lennart Hellspongs verk *Metoder för brukstextanalys*. Då analysmetoder valts från olika delar av boken anses det olämpligt att benämna Hellspongs tillägg konstruktivism eller perspektiv-analys. Se kapitel 3.1.3 för vidare information.

säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys studerats. Sedan har de delar som anses mest lämpliga för att skapa en bättre förståelse gällande hotbildskonstruktioner valts ut. För att testa detta analysverktyg appliceras det sedan till en fallstudie gällande svenska statens skrivelse ”Nationella strategi för samhällets informations- och cybersäkerhet” i syfte att analysera hotbildskonstruktionen av cyberhot (Regeringen 2016a). Således ämnar denna studie skapa en ökad förståelse gällande hotbildskonstruktioner.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet av denna uppsats är att utveckla ett kombinerat analysverktyg för att skapa en bättre förståelse gällande hotbildskonstruktioner sker. Detta verktyg utvecklas utifrån säkerhetsiseringsteori, *framing* samt Lennart Hellspongs brukstextanalys och appliceras sedan till materialet ”Nationell Strategi för Samhällets Information och Cybersäkerhet” för att undersöka dess koppling mellan teori och empiri. Forskningsfrågorna lyder således:

- Hur kan säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys kombineras till ett gemensamt analysverktyg i syfte att skapa bättre förståelse gällande säkerhetspolitiska hotbildskonstruktioner?
  - Hur har cyberhot konstruerats som en säkerhetspolitisk hotbild inom skrivelsen ”Nationella strategi för samhällets informations- och cybersäkerhet”?

Den första forskningsfrågan är den adresserar detta uppsatsarbets huvudsakliga syfte, medan den underordnade frågan riktas specifikt mot den fallstudie som sedan genomförs. För fallstudien är det ett aktivt val att använda cyberhot snarare än cybersäkerhet eller cyberattack då de två sistnämnda är starkare ton ord och således riskerar att skapa en förutfattad mening gällande hur hotbilden konstrueras. Att använda cyberattack anses styra studien en offensiv förförståelse, medan cybersäkerhet skapar större passivitet. Cyberhot har därmed valts då det anses vara mer neutralt.

1.2 Disposition

Efter det första kapitlet *Introduktion*, presenterar kapitel två den teoretiska diskussion vilken sammanför de tre olika analysmetoderna. En viktig aspekt teoriavsnitt ser till är att tidigare kritiserade teoriområden diskuteras och vidareutvecklas. *Metod och material* diskuterar de avgränsningar som gjorts och

anledningar till det valda materialet. Detta kapitel är placerat efter teorikapitlet då förståelse krävs för att bättre begripa denna metoddiskussion. Kapitel fyra applicerar sedan det framtagna analysverktyget till regeringens konstruktion av cyberhot för att testa det framtagna analysverktyget. Slutligen summeras och utvärderas detta uppsatsarbete i kapitel fem, där även förslag till framtida forskning tas upp.

2 Teori

Denna teoriutvecklande studie ämnar sammanföra säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys med ändamål att uppnå bättre förståelse gällande hur hotbildskonstruktioner skapas. Därmed inleds detta kapitel med en kortare bakgrundsdiskussion vilken tar avstamp i tidigare forskning där behovet att vidareutveckla säkerhetsiseringsteorin tydliggörs, varefter uppsatsens konstruktivistiska användning diskuteras. Därefter klarläggs säkerhetsiseringsprocessen där särskild vikt tillägnas aktörer, objekt och språkhandling. Slutligen förs ett kortare resonemang gällande hur dessa skapar ett säkerhetspolitiskt fokus. Detta kapitel som helhet kartlägger det analysverktyg vilket tagits fram, medan avgränsningar och material sparas till kapitel tre.

2.1 Bakgrund

Denna del ämnar introducera säkerhetsiseringsteorins tidigare användningsområden och vilka svagheter som då belysts, följt av varför det är önskvärt att vidareutveckla denna teori. Därefter diskuteras den begränsad forskning som sammanfört säkerhetsiseringsteori och *framing*. Brukstextanalys exkluderas från denna diskussion då detta verktyg framförallt används gällande operationalisering medan denna bakgrund snarare behandlar teori.

Säkerhetsiseringsteorin introduceras 1989 av forskare vid Copenhagen Peace Research Institute (COPRI) även känt som Köpenhamnsskolan (CS), och har sedan dess haft stort inflytande gällande konstruktionen av säkerhetspolitiska hot. Säkerhetsiseringsteorins främsta kritik riktas mot dess vaga teoretiska resonemang då detta inte anses vara tillräckligt utvecklat och precist (Balzacq 2011; McDonald 2008; Floyd 2001; William 2003). Därmed har teorin använts med stor variation gällande såväl teoretiskt ramverk som hur det appliceras till empiri (Teorell & Svensson 2007: 18). Denna osäkerhet gällande hur teorin utvecklats och applicerats innebär att teorins utveckling är spridd och ofokuserad, med risk att feltolkas och förlora dess kredibilitet. Det finns således ett betydande behov att stärka säkerhetsiseringsteorin, något som är önskvärt till följd av teorins kapacitet att ta inte endast behandla säkerhetspolitiska hotbildskonstruktioner inom militär, utan även politik, ekonomi, miljö och samhälle (Buzan et al 1989: 7, 27). Därmed har säkerhetsiseringsteorin en kapacitet som liknande konstruktivistiska analysverktyg inte har (McDonald 2008; Floyd 2001; Kaiser 2014)).

Inom tidigare forskning har säkerhetsiseringsteorin framförallt använts i kombination med diskursanalys då författarna talar för denna kombination (Buzan et al 1989: 32; Carvalho 2012), alternativt att säkerhetsiseringsteori exkluderats helt där *framing* valts istället (Watson 2012: 280). Då diskursanalys och *framing* tjänar olika syften blir även utfallen av analysmetoderna olika, där *framing* främst fokuserar på aktörer medan diskursen ämnar klargöra den tillfälliga makthegemoni (Winther Jørgensen & Phillips 2000: 24, 84; Schön & Rein 1994: 32). Med detta sagt är det inte endast diskursen som behandlar maktfrågor då det finns forskare som argumenterar att all politik är makt (Badersten & Gustavsson 2014: 14), utan *framing* likväl kan behandla maktfrågor (Schön & Rein 10). Scott D. Watson ansågs därmed banbrytande när han år 2012 presenterade sin artikel *Framing the Copenhagen School: Integrating the Literature on Threat Construction* (Watson 2012). Watson beskriver de två analysmetoderna som parallella där en sammanföring mellan de innebär att ”dubbelarbete” undviks (Watson 2012: 280). Detta arbete ämnar belysa dessa likheter och fördelar vilka kan tas till vara när de två kombineras. Säkerhetsisering och *framing* har studerats utifrån beskrivande likväl som normativa syften, där normativa studier diskuterar huruvida hotbildskonstruktioner är rättmätiga eller inte. Beskrivande studier har fokuserat på hur hotbildskonstruktionen sker, där ramverk bestående av ett ”vi” mot ”dem” resonemang ofta förekommer.

Således bidrar denna bakgrundsinformation till att skapa en förståelse för den teoretiska diskussion som följer härefter, vilken kommer fördjupa flera av dessa områden. Denna uppsats ämnar stärka teoretiska argument angående säkerhetsiseringsteori med hjälp av *framing* och brukstextanalys. Gemensamma teoretiska utgångspunkter gör det möjligt att sammanföra de tre, vilket således skapar ett mer precist analysverktyg. vilket innebär att analysverktyget bättre kan beskriva hur hotbildskonstruktioner sker då det finns större precision för att studera de delar som tillsammans utgör helheten.

2.2 Konstruktivism

Detta forskningsarbete har en konstruktivistisk utgångspunkt vilket därmed innebär att studien inte ställer sig till huruvida säkerhetshotet är äkta eller inte. Snarare behandlar uppsatsen hur en aktör aktivt konstruerar en bild och därmed tillskriver betydelse till en händelse eller ett objekt. Syftet med att använda konstruktivism presenteras i denna del.

En objektiv bedömning gällande säkerhetspolitiska hot kan i dagsläget inte genomföras sanningsenligt. Skulle detta göras möjligt förblir frågan hur hjälpsamt det vore (Buzan et al 1989: 3; Hellspong 2001: 147; McDonald 2008: 581). Bakomliggande intressen leder säkerhetspolitiska aktörer att konstruera hotbilder som reflekterar den betydelse och den uppfattning som aktörerna önskar (Schön & Rein 1994: 29). Således konstrueras de säkerhetspolitiska hotbilder de önskar,

vilka även är de hotbilder som formar den säkerhetspolitiska arenan (Stritzel 2014: 16, Watson 2012: 299). Detta innebär att huruvida hotet är äkta eller inte får liten relevans, och belyser snarare betydelsen att förstå hur dessa hotbilder skapas och vilken effekt dessa får (Buzan et al 1989: 30; Schön & Rein 1994: 26). Att introducera ett objektivet synsätt skulle underminera studiet av säkerhetspolitik och därmed missta den betydande relevans konstruktivismen tillför (Buzan et al 1989: 40; Balzacq 2011: 12). Hur hotbilder konstrueras får följer inom den säkerhetspolitiska arenan, både inom den enskilda staten men även gentemot övriga stater. Trots denna konstruktivistiska inställning är det inte heller korrekt att titulera säkerhetsprocesser som subjektiva. Detta då den inte behandlar den isolerade individens bild utan snarare målgruppen som helhet (Buzan et al 1989: 31). Således aktualiseras inte ”den relativistiska fällan” då en relativt passiv konstruktivism används (Buzan et al 1989: 203; Schön & Rein 1994: 41). Det är endast när man erkänner att samhället är konstruerat som även *framing* blir aktuellt, då *framing* utgår från att fakta endast är neutralt tills denna placeras inom given kontext (Schön & Rein 1994: 85). Fakta förblir en punkt av överenskommelse medan dess kontext blir ifrågasatt, detta då kontexten anses antingen irrelevant eller missvisande (Schön, Rein 1994: 23, 43). Ett exempel är att ökad arbetslöshet kan ses som bristande statlig kompetens att matcha arbetstagare med arbete, medan en annan kan se det som att arbetslösa söker färre jobb. En given porträttering kan därmed inte anses mer eller mindre sanningsenlig, utan den representerar endast olika bilder av fallet (Schön & Rein 1994: 30; Stritzel 2014: 20). Detta exempel visar även att problemkonstruktionen skapar en given riktning för vad som måste göras inom området (Schön & Rein 1994: 29).

Detta konstruktivistiska utgångsläge öppnar upp för tolkning gällande hur säkerhetspolitiska hot uppstår men även vilken riktning denna konstruktion skapar. Konstruktivism är underliggande för denna uppsats som helhet och möjliggör att dra de slutsatser som uppsatsen når.

2.3 Säkerhetiseringsprocess

Säkerhetiseringsteorin förklarar av *vem*, för vilken *målgrupp* och *vad* det är som hotas inom en hotbildskonstruktion, där den övergripande för dessa benämns säkerhetiseringsprocess. Stegvis utvecklas ett problem från att vara opolitiserat till politiserat och slutligen säkerhetiserat. Ett politiserat fenomen innebär att det behandlas och beslutas av offentliga aktörer inom det normala politiska handlingsutrymmet. Den handling som iscensätter säkerhetiseringen benämns språkhandling och syftar på den handlingskraft som ett uttalande skapar, d.v.s. att uttalande har lika kraft som annan handling. Säkerhetisering aktualiserar okonventionella handlingar utanför det normala politiska handlandet till följd av att det säkerhetspolitiska hotet klassificeras som existentiellt avgörande (Buzan et

al 1989:21, 24). För att konkretisera hur hotbilder konstrueras utgår denna del (2.3 som helhet) från att säkerhetsprocessen sker på statnivå. Detta är för att konkretisera teoridiskussion och således skapa en bättre förståelse för det analytiska ramverket. Trots detta statcenterade perspektiv är analysverktyget inte endast begränsat till detta utan kan även appliceras till andra analysnivåer, vilket diskuteras vidare i metodavsnittet 3.1.4.

Detta avsnitt *Säkerhetiseringsprocess* ämnar föra en djupare diskussion gällande säkerhetiseringsteori, vilken i detta avsnitt kompletteras med *framing* och *Hellspong*. Detta görs genom att först presentera säkerhetiseringsaktör och referensobjekt i del 2.2.1, vilket följs en diskussion gällande språkhandlingar (2.2.2). Slutligen sammanfattas detta i del (2.2.3). Dessa anses vara de viktigaste teoretiska utgångspunkterna och lyfts därmed fram specifikt och är även de utgångspunkter som används för senare analys.

2.3.1 Vem säkerhetiserar vad?

Vem som driver säkerhetiseringsprocessen är betydande då denna utgör stort inflytande över säkerhetskonstruktionen och till stor del bestämmer hur hotbilder konstrueras (Schön & Rein 1994: 18, 23). För att legitimera säkerhetiseringsprocessen måste däremot det objekt som hotas, vilket benämns referensobjekt, vara existentiellt avgörande. Säkerhetiseringsprocessen innebär därmed att den existentiellt avgörande hotbilden aktualiser säkerhetspolitiskt handlande vilket inte annars skulle vara legitimt (Buzan et al 1989: 20). Vem som säkerhetiserar vad diskuteras djupare i denna del vilket är väsentligt för att förstå säkerhetiseringsprocessens utgångspunkter och hur dessa relaterar till varandra.

Säkerhetiseringsaktören är den huvudsakliga aktören vilken porträtterar ett referensobjekt som existentiellt avgörande och är därmed den främsta aktören som skapar hotbildskonstruktioner. Som tidigare nämnt är det hur denna hotbild konstrueras som avgör dess betydelse inom säkerhetspolitiken snarare än hotets verkliga betydelse (Buzan et al 1989: 40; Schön & Rein 1994: 27). Den hotbild som framställs reflekterar därmed de intressen och den uppfattning som säkerhetiseringsaktören önskar. Hotbildskonstruktionen iscensätts av en s.k. språkhandling, vilket innebär att säkerhetiseringsaktören med ett uttalande aktualiserar en säkerhetssituation. Hur denna aktör framställer sig i materialet får olika effekt att övertyga sin målgrupp. Exempel på hur aktören kan framställas olika är avvägningen mellan inifrån- och utifrån perspektiv vilket syftar på hur aktören ställer sig till en given kontext, där inifrånperspektiv kan ses som en subjektivbelastning medan utifrånperspektiv talar för bristande kontextbundenkunskap (Hellspong 2001: 149, 249). Denna avvägning aktualiserar även en uppfattning gällande aktörens handlingskraft, då en väl insatt aktör framstår mer engagerad och potentiellt skapar större förtroende (Hellspong 2001: 41).

Vidare är referensobjektet det objekt som måste skyddas och är traditionsenligt relaterat till säkerhetiseringsaktörens suveränitet eller överlevnad (Buzan et al 1989: 53). För att identifiera vad som utgör ett referensobjekt

dekonstrueras hotbildaargumenten genom att särskilja på hur olika referensobjekt prioriteras efter olika ställningstagande alternativt simplificeras. Med simplificeras menas att en svart-vit kontrast eller en ensidig åtgärd konstrueras för att skapa en förenklad och därmed mer övertygande uppfattning (Hellspong 2001: 149, 249). Ytterligare sätt att identifiera referensobjekt är genom den uppdelning CS gjort mellan militär, ekonomi, miljö, politik och samhälle (Buzan et al 1989: 2). Vad som är referensobjekt kan därmed variera betydligt men underförstått är att vissa objekt är mer eller mindre effektiva för att möjliggöra en säkerhetsisering. Detta har till viss del att göra med att objektet bör vara relevant för en bredare målgrupp, samtidigt som ett referensobjekt med allt för bred målgrupp inte heller är fördelaktigt då målgruppen inte känner vid sig (Buzan et al 1989: 36). Hotet verkar i så fall indirekt och subtilt och får därmed liten effekt (Buzan et al 1989: 37). Förklaring till detta har utlästs i att mellanskaliga målgrupper oftare ställs emot en rival vilket framkallar en ”vi” känsla (Buzan et al 1989: 36; Hellspong 2001: 85). När hotbilden ställs i kontrast mot ett externt hot skapas en mer akut och starkare hotbild, med ökade sannolikhet för att säkerhetsiseringen lyckas (Buzan et al 1989: 37). Med referensobjekt i åtanke är det som följd sällan att säkerhetsiseringsaktören kan konstruera sig själv som utsatt eller existentiellt avgörande, då detta sällan tilltalar målgruppen (Buzan et al 1989: 41). Om statens säkerhet eller suveränitet däremot skulle avgöras beroende på huruvida dess ledare överlever skulle även säkerhetsiseringsaktören kunna utgöra referensobjektet. Slutligen innebär en lyckad säkerhetsisering att annars illegitima handlingar möjliggörs då det existentiella hotet är så pass övertygande. Om säkerhetsiseringsaktören endast skapar en hotbildskonstruktion men det inte är bekräftat huruvida denna lyckats, kalls detta säkerhetsiseringsförsök³ (Buzan et al 1989: 25). CS argumenterar att en lyckad säkerhetsisering därmed alltid ska anses vara negativt då den ökar möjligheten för säkerhetsiseringsaktören att utnyttja ”hot” för egen vinning. Problem bör snarare alltid kunna lösas inom det befintliga politiska handlingsutrymmet (Buzan et al 1989:29).

Således konstrueras problem utifrån särskilda objekt och aktörer, vilka skapar en särskild hotbild (Schön & Rein 1994: 29; Joachim 2003: 249). Säkerhetsiseringsteorins distinktion mellan säkerhetsiseringsaktör, referensobjekt och existentiellt hot anses vara givande preciseringar då dessa är centrala i processen som helhet och därmed kan skapa insikt i hur hotbildskonstruktionen sker. Således används dessa som centrala i den senare analysen och konkretiseras med att fortsätta stödja säkerhetsiseringsteori med *framing* och brukstextanalys.

2.3.2 Språkhandling

Den handling som säkerhetsiseringsprocessen verkställs av benämns språkhandling och är en frekvent uppkommande diskussion gällande säkerhetsiseringsteori. Språkhandling är när säkerhetsiseringsaktören uttrycker att ett existentiellt hot

---

³ Egen översättning från säkerhetsiseringsteorins ”securitization move”

råder gentemot en given målgrupp, där handlingen att uttrycka hotet kallas språkhandling och leder till den specifika hotbildskonstruktionen. Det är även kopplat till intersubjektivitet⁴ och därmed målgruppens relevans (Buzan et al 1989: 32). Språkhandling är därmed en komplicerad och väsentlig teoridel för säkerhetsiseringsprocessen, samtidigt som den frekvent är bestridd av diverse forskare för dess ambiguitet (Balzacq 2011: 6; Watson 2012: 296). Detta avsnitt presenterar först en mer specifik förklaring angående hur språkhandlingar definieras, följt av hur det används inom det framtagna analysverktyget i kontrast till tidigare forskning.

Språkhandlingens utveckling är kopplad till filosofin och innebär att ord har lika kraft som handling. En språkhandling innebär därmed inte nödvändigtvis att en händelse eller ett objekt endast beskrivs utan kan även skapa ny betydelse gällande det som språkhandlingen behandlar. Mer specifikt har CS hämtat inspiration från Austins vetenskapliga arbete *Other Minds* (1961) samt senare tillägg denna forskare framtagit. Språkhandlingar är ett av de teoretiska område som CS frekvent kritiserats för sitt bristande resonemang gällande hur det förstås och används, vilket är anledning till att denna uppsats ämnar utveckla denna teoridiskussion (Balzacq 2011: 6, 14; Stritzel 2014: 22). Kritiken är framförallt grundat i det som CS benämner intersubjektivitet. Intersubjektivitet är det kriterium som innebär att målgruppen accepterat den konstruerade hotbilden, med följd att säkerhetsiseringsprocessen lyckats. Har en hotbildskonstruktion skapats utan att målgruppen accepterat denna, har ett säkerhetsiseringsförsök gjorts snarare än en säkerhetsisering. Skillnaden på de två är alltså om intersubjektivitet uppnåtts (Buzan et al 1989:25) Anledningen att intersubjektivitet kritiserats är då Waever som är främst ansvarig för begreppet har likställt hotbildskonstruktionens acceptans, dvs. intersubjektivitet, med att inget uppror uppstår (Buzan et al 1989: 29; Watson 2012: 284). Att göra denna likställning innebär att intersubjektivitet får en väldigt skev och osäker betydelse (Teorell & Svensson 2007: 46). Detta forskningsarbete har därför att förkasta intersubjektivitet och snarare använda en av de språkhandlingar Austin (1961) utformat (Balzacq 2011: 16).

Austins utformning gällande språkhandlingar resulterar i tre olika grader av inflytande och benämns lokut-, illokut- och perlokut språkhandling⁵. Lokut språkhandling anses vara att uttalande består av grammatik och ord, men inte bär någon särskild kraft. Illokut språkhandling har större kraft då detta innebär att yttrandet av exempelvis ”säkerhet” leder till att staten försätts i nödsituation. Det tredje, perlokut, innebär att aktören genom uttal övertyger sin målgrupp till handling. Dessa olika grader av influens innebär olika grader av språkhandlingar, där de två sistnämnda är främst relevanta. Lokut språkhandling anses inte relevant

---

⁴ Intersubjektivitet syftar här på säkerhetsiseringsteorins definition av intersubjektivitet, vilket inte är detsamma som används vid metoddiskussioner. Intersubjektivitet menar i detta fall på att den konstruerade hotbilden accepterats av målgruppen och säkerhetsiseringen lyckats.

då detta endast anses bestå av ord och grammatik men inte har något inflytande och således kommer vidare diskussion grundas på de två andra graderna av språkhandlingar (Stritzel 2014:21; Balzacq 2011: 4). Valet står således mellan att använda illokut- eller perlokut språkhandling för att skapa en bättre förståelse gällande hotbildskonstruktioner. Alternativet mellan att se en språkhandling som illokut eller perlokut är delvis en avvägning mellan att se säkerhetsprocessen som institutionaliserad eller ad hoc (Buzan et al 1989: 27). Vid existentiella hot anses därmed statens handlingar vara rättmätiga så snart säkerhetsuttalandet görs, och behöver därmed inte folkets godkännande. Ett exempel på en specifik institutionalisering inom den militära sektorn och Authorization for Use of Military Force (AUMF). Denna policy skapades efter terrorattentatet 9/11 och legitimerar att presidenten får använda militära medel för att hindra nationella hot gentemot terrorism. Referensobjektet är i detta fall terrorism, vilket genom en säkerhetsutvärderingsprocess lett till en institutionalisering av handling utanför den normala politiskafären (Murray 2014). Med detta menas att säkerhetsutvärderingsaktörens uttalande under påstådd nödsituation inte ifrågasätts, med följd att folket inte ifrågasätter de säkerhetsutvärderingar som följer (Watson 2012: 286). Då en illokut språkhandling innebär att uttalande försätter staten i nödsituation anses denna definition mest lämplig, då det förefaller osäkert om en säkerhetsutvärdering verkligen har det inflytande en perlokut språkhandling innebär. Med bakgrund i *framing* anses konkreta uttryckta ord och meningar ha en betydelse liknande det illokut språkhandling uttrycker men att även underliggande betydelser är att beakta vid konstruktionen av säkerhetsproblem (Hellspong 1994: 160; Schön & Rein 1994: 31). Detta är tillsynes likt den slutpunkt även CS når vilket är resultatet av den breda definition som används gällande acceptans. Betydande är dock att säkerhetsutvärderingen legitimeras olika, och är därmed inte desamma trots det gemensamma slutstadiet.

Således är särskilda aktörer, däribland statföreträdande aktörer, att anse generellt accepterade när de ger uttryck för säkerhetsutvärderingar. Därmed frångås även intersubjektivitet och CS angreppssätt av språkhandlingar.

2.4 Sammanfattning

Säkerhetsutvärderingsteorin förklarar hur ett fenomen rör sig från opolitiserat, till politiserat och slutligen säkerhetsutvärderat. Säkerhetsutvärderingsaktören är den vilken verkställer och skapar hotbildskonstruktionen genom en språkhandling. För att denna språkhandling ska få någon effekt krävs det dock att den inkluderar referensobjektet och till viss del målgruppen. Säkerhetsutvärdering beskriver därmed

---

⁵ Dessa tre begrepp är direktöversatta med <https://sv.glosbe.com/> samt med stöd av <https://www.psykologiguiden.se/psykologilexikon/?Lookup=talhandling>

hur processen fortlöper från initiation, vad som tas i beaktning, vem som driver processen, och slutligen vilken innebörd denna process har. Att stärka säkerhetiseringsteori innebär att teorins egna argument ses över och antingen behålls eller förkastas i en jämförelse med vad *framing* och brukstextanalys kan tillföra. Denna uppsats ämnar framförallt att studera hur en hotbild konstrueras, och studerar därmed säkerhetiseringsprocessen med begränsning till säkerhetiseringsförsök. Således ämnar detta analysverktyg studera hur ett uttalande eller publikation uttrycker säkerhetiseringsprocessen.

3 Metod och material

Denna uppsats syftar att studera den säkerhetspolitiska konstruktionen av cyberhot med avstamp inom det framtagna analysverktyget gällande säkerhetsiseringsteori och *framing*. Syftet är således att öka förståelsen gällande hur hotbilder konstrueras och vilka följder denna hotbildskonstruktionen får. Metodavsnittet är särskilt viktigt för denna uppsats då det kartlägger analysverktygets generaliserbarhet inom hotbildskonstruktioner.

Detta avsnitt ämnar diskutera de vägval som gjorts angående analysverktyg samt empiriskt material, och presentera alternativa tillvägagångssätt och varför dessa valts bort. Detta är särskilt viktigt för att visa hur det framtagna analysredskapet kan appliceras även på andra fallstudier för att nå vidare utveckling. Det ökar även förtroendet för metoden och visar på att studien är noggrant sammansatt snarare än slumpmässigt vald (Teorell & Svensson 2007: 54). Urval och avgränsningar presenteras först för att sedan diskutera det valda empiriska materialet.

3.1 Urval och avgränsningar

I detta arbete har en rad avgränsningar gjorts för att skapa en fokuserad analysmetod vilken endast innehåller aspekter relevanta gentemot de valda forskningsfrågorna. I syfte att öka intersubjektivitet för denna studie presenteras de urval och avgränsningar som gjorts gällande konstruktivism, säkerhetsiseringsteori, *framing* och innehållsanalys i denna del. Gemensamt för samtliga val är att tidigare forskning tas i beaktning så att forskningsarbetet sker kumulativt (Teorell & Svensson 2007: 35), vilket märks på de flertal forskningsarbeten som tagits i beaktning.

3.1.1 Säkerhetsiseringsteori

Bakomliggande för uppsatsens helhet är *Securitization: a new framework for analysis* av Buzan et al (1989) vilket kompletterats med vidare forskning för att stärka den teoretiska grunden. De val och avgränsningar som gjorts för specifikt säkerhetsiseringsteorin klargörs i denna del.

Säkerhetiseringsdiskussionen rör framförallt säkerhetiseringsaktör, referensobjekt, existentiellt hot och språkhandling vilka därför valts som utgångspunkter för detta analysverktyg. Varför dessa valts har diskuterats i tidigare teoriavsnitt, men då inte diskuterar vilka säkerhetiseringsaspekter som exkluderats. En del som utelämnats är säkerhetiseringens inflytande, dvs. vilken effekt hotbildskonstruktionen får inom en given målgrupp. Detta faller utanför uppsatsens syfte då forskningsfrågan snarare frågar gällande hur säkerhetspolitiskahot konstrueras än vilken effekt denna konstruktion får. Den diskussion som förts gällande språkhandlingar är dock likväl väsentlig, då det är med språkhandling som säkerhetiseringsaktören utgör hotbildskonstruktionen. Följaktligen kan endast spekulationer kring hotbildskonstruktionens föras, då man endast kan diskutera vilken riktning hotbilden skapar som isolerad från andra aspekter. Exempel på sådan aspekt är funktionell aktör, vilken exkluderats just av anledning att inflytande inte studeras. Funktionell aktör är den som kan påverka säkerhetiseringsprocessen men inte nödvändigtvis tillhör varken målgrupp eller säkerhetiseringsaktör (Buzan et al 1989: 39). Denna isolering kan ifrågasättas då denna diskussion är nära kopplad med diskussionen som kort härefter presenteras om huruvida staten kan studeras som enhetliga aktör (Buzan et al 1989: 56). Uppsatsen kan dock fortfarande dekonstruera hotbilden i syfte att skapa bättre förståelse gällande säkerhetiseringsaktörens konstruktion av hotbilder, även om det slutgiltiga stadiet i form av inflytande inte inkluderas. Detta tillåter för en djupare diskussion snarare än en bredare, med risk för att isolera och därmed begränsa teorins koppling till verklighet. Detta kan dock åtgärdas i framtida forskning genom att då även inkludera denna aspekt.

Sammanfattningsvis har hotbildens inflytande exkluderats från analysverktyget och fallstudien i syfte att prioritera en djupgående snarare än breddad analys.

3.1.2 Frame reflection

Framing är högt relevant för denna studie då det behandlar hur aktörer aktivt väljer att konstruera ett fenomen på ett särskilt vis (Schön & Rein 1994: 38). Valet att använda just Schön & Rein är grundat på dess likhet med säkerhetiseringsteori vilket är förutsättningar för att en kombination ska möjliggöras. Avgränsningar och urval gällande *framing* diskuteras i denna del.

Framing används i denna uppsats löpande för att styrka argument och vidareutveckla de områden som tidigare kritiserats. Det finns betydande likheter mellan säkerhetisering och *framing* vilket har benämnts redan tidigare i detta arbete vilket gynnar denna kombination. Båda behandlar hur fenomen kan porträtteras olika beroende på hur involverade aktörerna väljer att uttrycka fenomenet, vilket innebär att det kan tillskrivas ny betydelse (Watson 2012: 283; Schön & Rein 1994: 10). Medan säkerhetisering är relativt begränsat är *framing* ett betydligt bredare analysverktyg vilket kan behandla betydligt fler ämnen än endast säkerhetsproblem (Watson 2012: 282; Schön & Rein 1994: 38). Schön & Reins *framing* är därför fördelaktig då den är framtagen för att specifikt behandla

politiska processer. Särskilt givande är forskarnas ambition att förklara hur en särskild politisk uppfattning konstrueras, vilket stämmer överens med denna studies ambition (Schön & Rein 1994: viii). Genom *naming and framing* anser Rein att politiska händelser tillskrivs mening och förståelse likt en historieberättare konstruerar en saga (Schön & Rein 1994: 29). Författarna grundar sitt arbete på att individer är medvetet kapabla till att förhindra likväl som att påskynda politiska processer genom ställningstagande (Schön & Rein 1994: xii, 57). Aktörer kan därmed omkonstruera och därmed skriva omformulera betydelsen av en politisk händelse (Schön & Rein 1994: 6 Gray 1996: 577). *Framing* kan därmed utläsa ytterligare information från säkerhetsiseringsprocessen, och skapar därmed en tydligare struktur än om endast *framing* skulle användas.

3.1.3 Innehållsanalys

För att konkretisera innehållsanalysen har inspiration utöver säkerhetsiseringsteorin och *framing* hämtats från Lennart Hellspongs verk *Metoder för brukstextanalyser*. Hellspong bearbetar flertal analysmetoder med diverse ambitioner där relevanta kapitel behandlats och särskilda aspekter valts ut vilka stämmer överens med tidigare valda teorier. Med andra ord har Hellspong valts för att komplettera och konkretisera analysen vilket leder till att analysverktyget preciseras och argumentation stärks ytterligare.

Denna studie ämnar behandla ett material i syfte att belysa underliggande symboliska värderingar och betydelser vilka skapar en hotbildskonstruktion. Medan en kvantitativ metod bearbetar större mängd material och tenderar att finna samband eller generaliserbarheter ämnar en kvalitativ metod att förstå utifrån särskilt perspektiv. Kvalitativa metoder är särskilt förekommande vid teoriutvecklande studier då denna metod talar för ett kritiserande utgångsläge vilket inte är möjligt vid kvantitativa studier. En kvalitativ metod är därmed förutbestämt, där en djupare förståelse prioriteras över generaliserbarhet (Teorell & Svensson 2007: 11). Detta möjliggör även för att följa det resonemang Buzan et al talar för, då världen inte är precis i sig och därmed anser att språket inte heller kan vara det. "Försvar" behöver inte benämnas specifikt för att en språkhandling gällande statens överlevnad ska verkställas utan att behandla ämnet över lag räknas (Buzan et al 1989: 26; Teorell & Svensson 2007: 99). En kvalitativanalys är således fördelaktig då den möjliggör en djupgående, fokuserad studie som belyser konstruktivistiska strategier gällande textens samtliga plan- från ordform till ämne. Således möjliggörs en analys gällande det symboliska underliggande värde texten innehar utöver de konkreta formuleringarna (Hellspong 2001: 148, 160; Bergström & Boréus 2012: 113). Anledningen att en textanalys valts snarare än intervju är för att uppsatsens fokus ligger inom officiella hotbildskonstruktioner. Även om en intervju med Sveriges försvarsminister potentiellt kan gällas som likvärdigt uttalande som en skrivelse från regeringen, vilket i sig är en diskussionsfråga, är säkerhetsiseringsprocessen direkt beroende av dess målgrupp. Vid en intervju konstrueras säkerhetsproblemet med fokus på den

som genomför intervjun medan en officiell publikation riktar sig mot en större målgrupp. Analysverktyget får därmed större relevans om det studeras för den större målgruppen än hur det studeras för en enskild person. Vidare är det tveksamt huruvida en intervju räknas som en säkerhetsiseringsprocess då det skulle vara betydligt svårare att analysera exempelvis språkhandlingar. Dessa är de två främsta argumenten till att textanalys valts snarare än intervju för denna analysmetod.

De delar som valts ut från Hellspongs verk är noggrant översedda för att styrka och därmed öka precisionen av analysverktyget. Även Bergström & Boreus (2012) och Teorell & Svensson (2007) användes i detta initiala stadie för att skapa en mer mångsidig uppfattning gällande urvalet. Således begränsas även analysmetodens bredd för att istället prioritera och möjliggöra forskningsarbets djup. Urvalet har gjorts genom att först precisera de analysmetoder relevanta för konstruktivism, vilka sedan sammanställdes och jämfördes. De huvudsakligen analysmetoder som valdes ut var konstruktivism, textbehandling, prioritering och perspektiv vilka har tydligt sammanhang med säkerhetsisering och *framing* (Hellspong 1994: 25, 147,160; Borgström & Boréus 2012: 50, 28, 41, 30). Argumentationsanalys, retorik och berättelser är exempel på områden som övervägdes men prioriterades bort då de inte ansågs bidra med den ökade precision vilket önskades, utan snarare öppnade nya undersökningsområden som inte var lika nära säkerhetsisering och *framing*.

3.1.4 Analysnivåer

För att förstå och därmed kunna använda säkerhetsiseringsteori är det av vikt att identifiera vilken nivå analysen tar plats. Vilken nivå som identifieras bestämmer vilka aktörer och objekt som är relevanta för säkerhetsbildens konstruktion. De fem analysnivåerna som identifieras av CS är följande: Internationella systemet, internationella subsystemet, enheter, subenheter och individer (Buzan et al 1989: 5). Uppsatsen empiriska del har en statcentrerad utgångspunkt vilket är en gynnsam startpunkt då staten har rätt att tala för säkerhetspolitiska problem och åtgärder, men även för att den svenska staten är en demokrati. Således diskuteras först denna valda utgångspunkt, för att sedan vidga diskussionsfältet i syfte att belysa vad detta innebär för analysverktygets applicerbarhet till andra fall.

För att genomföra denna studie har en statcentrerad utgångspunkt valts, vilket innebär att den empiriska delen inte kan uttala sig gällande övriga nivåer. För att specificera detta vidare har regeringen valts ut som säkerhetsiseringsaktör för staten. CS argumenterar att regeringen är en rimlig aktör att företräda staten till följd av dess institutionaliserade och styrande roll (Buzan et al 1989: 49; Regeringen 2014). Vidare är regeringen en gynnsam analytisk utgångspunkt då den är demokratiskt vald. Inom demokratiska stater finns det större krav på transparens och därmed även ökat behov att förklara sina handlingar gentemot folket (Buzan et al 1989: 30, 41). Anledningen att regeringen valts istället för myndigheter är att myndigheter inte anses ha lika grad att förklara sina

handlingar. Det är inte heller myndigheterna som har det yttersta ansvaret för att legitimera sina handlingar då de agerar efter regeringens bestämmelser, och det yttersta ansvaret därmed istället placeras hos regeringen (Regeringen 2016b). Myndigheter ger däremot fortfarande uttryck för den säkerhetsisering som sker, men kan då förekomma mindre framträdande och därmed mindre gynnsam. Att studera myndigheter skulle däremot potentiellt kunna belysa hur stater inte är enhetliga och rationella. Detta angreppssätt har använts allt oftare sedan Graham Allison's teori angående suboptimala politiska utfall introducerades (Allison 1969). I detta initierande teoriutvecklande studie önskas däremot en mer gynnsam studie, vilket i framtiden kan utvecklas för att även appliceras till myndigheter. Valet att inte studera internationella systemet är baserat på liknande resonemang, dvs. att staten fortfarande anses vara den enhet vilken är främst ansvarig och agerande efter sina egna intressen.

Detta innebär att trots att en statcentrerad studie valts, är det möjligt att applicera analysverktyget till även andra säkerhetsiseringsaktörer. Det kan däremot behöva ses över samtliga teoretiska resonemang för att klargöra att detta faktiskt fungerar, då alla fall har viss variation. I fallet av myndigheter kan exempelvis ett större material behövas för att visa på säkerhetsiserings konstruktionen då denna hotbild konstrueras vagare än vid en statcentrerad studie.

3.1.5 Cyberhot- ett fall av

Denna teoriutvecklande studie ämnar föra en diskussion och visa på sammanförningen mellan säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys vilken sedan appliceras till Sveriges säkerhetspolitiska konstruktion av cyberhot. Cyberhot används därmed som ett s.k. "fall av" för att utveckla denna studie, vilket diskuteras i denna del. Trots att all denna information nämnts tidigare i olika stadier anses det viktigt att presentera denna sammanställd i relation till varför just cyberhot valts som fall för denna teoriutvecklande studie.

För att studera säkerhetsiseringsteori bör det empiriska fallet behandla ett säkerhetsproblem vilket kan konstrueras som existentiellt hotande. Mer specifikt diskuterar CS de olika områdena militär, politik, ekonomi, miljö och samhälle vilka även kan kombineras. Cyberhot är exempel på ett säkerhetsområde vilket är relevant för staters existentiella överlevnad men inte nödvändigtvis faller i ett av dessa specifika områden då det snarare kan studeras utifrån samtliga. Denna hybrida karaktär anses gynnsam då området potentiellt ifrågasätter tidigare forskning mer än exempelvis ett strikt poliskt område skulle gjort. Därmed aktualiserar cyberhot frågor som potentiellt tas för givet inom andra områden och uppmanar därmed i större mån till diskussion om de många steg en säkerhetsiseringsprocess utgörs av. Detta är även en följd av att relativt begränsad forskning hittills hunnit behandla ämnet i denna kontext. Slutligen är cyberhot ett rimligt fall av säkerhetsiseringsprocessen då säkerhetsiseringsaktörer har större incentiv att uttala sig i området då de möter relativt lite förutfattade uppfattningar, och därmed har större potentiellt inflytande. Vidare är cyberhot ett ämne som får

allt mer uppmärksamhet i takt med dess betydande inflytande åskådliggörs inom de fall som skett, där Stuxnet-attacken är bland de mest framträdande. Att bättre förstå cyberhot och nationellt ställningstagande är följaktligen av betydande vikt då det idag är en så pass central säkerhetspolitisk fråga.

Sammanfattningsvis är cyberhot ett relevant fall för denna teoriutvecklande studie då dess relativt nya inträde på den säkerhetspolitiska arenan skapar ett ifrågasättande inom forskning. Samtidigt har säkerhetsaktörer större incentiv att forma området då deras inflytande har större sannolikhet att lyckas eftersom det finns relativt begränsat med tidigare hotbildskonstruktioner gällande cyberhot. Från ett perspektiv av utomvetenskaplig relevans är det ett högt aktuellt ämne då det ständigt sker nya attacker och vilket därmed härleder allt mer uppmärksamhet till ämnet (Teorell & Svensson 2007: 18).

3.2 Empiriskt material

Utöver det teoretiska material och avgränsningar som gjorts har även flertal avgränsningar gjorts gällande empiriskt material. Dessa val presenteras och diskuteras i denna del, där valet att använda cyberfall introduceras först. Därefter diskuteras valet av Nationell Strategi för Samhällets Information- och Cybersäkerhet som uttryck för svensk konstruktion av just cyberhot.

3.2.1 Nationell Strategi för Samhällets Informations- och Cybersäkerhet

Det material som valts för att studera den svenska porträtteringen av cyberhot är ”Nationell Strategi för Samhällets Informations- och Cybersäkerhet” (NSSIC) och är en skrivelse vilken lämnades till riksdagen från regeringen år 2016 (Regeringen 2016a: 1). Då materialet är skapat av regeringen är detta ett förstahandsmaterial gällande regeringens konstruktion av cyberhot (Regeringen u.å.). Dess äkthet går att utläsas från att strategin är publicerad på regeringens hemsida och även är signerat av regeringen, Morgan Johansson och Anders Ygeman samt innehar regeringens officiella beteckning 2016/17:213. Förstahandsmaterial är väsentligt då det visar att materialet är rättmätigt uttryck för regeringen och därmed svensk säkerhetspolitik (Teorell & Svensson 2007: 104; Esaiasson et al 2012: 282).

Det valda materialet är relativt omfattande med 33 sidor, samtidigt som det tar upp många av de säkerhetsaspekter som CS diskuterar. Att välja material där det inte finns tydliga säkerhetsaktörer och referensobjekt skulle göra det svårare att identifiera och därefter bygga studien vidare, men skulle inte göra studien ogenomförbar. Det anses dock mer givande för denna teoriutvecklande studie att använda ett gynnsamt material vilket inkluderar dessa aspekter. Detsamma gäller att välja ett material fokuserat på cyberhot snarare än ett material som diskuterar Sveriges generella säkerhetspolitik. I det senare fallet

skulle det vara möjligt att genomföra en komparativ studie vilken kan belysa likheter och skillnader mellan cyberhot och annat politiskt område, men som tidigare nämnt är en fallstudie ofta mer fördelaktigt vid en teoriutvecklande studie än en komparativ studie. Vad gället materialets ställningstagande kan det många gånger vara fördelaktigt att välja ett oberoende material. Då denna uppsats ämnar belysa just ställningstagande är detta inte önskvärt, utan ett ställningstagande material snarare gynnar analysen då analysegenskaperna blir tydligare framträdande (Esaiasson et al 2012: 283). Vidare kan dess närhet i tid vara fördelaktigt då det ger uttryck för nutida institutionaliserade inflytande, vilket annars kunnat ifrågasättas om materialet var betydligt äldre (Teorell & Svensson 2007: 104).

Sammanfattningsvis har materialet valt för dess gynnsamma karaktär vilket uttrycks i att det är en förstahandskälla som specifikt behandlar cyberhot, samt dess närhet i tid.

3.3 Verkställande- från teori till empiri

Det framtagna analysverktyget är således en noggrann sammanföring av säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys. En rad tidigare forskningsarbete har tagits i beaktning för att sedan välja de som ansetts mest lämpliga för forskningsarbetets syfte. Således har olika analyselement valts från diverse teori och analysmetod, för att slutligen enas. För att illustrera de teoretiska resonemang som förts appliceras detta sedan till empiri i kapitel fyra.

Följaktligen studeras *säkerhetsiseringsaktör* i form av inifrån- och utifrånperspektiv och hur denna aktör framstår i materialet som ansvarig och verkställande. Därefter behandlas *referensobjekt* gällande vad det är som hotas med operationaliseringarna simplificering, prioritering och differentiering mellan militära och politiska områden (Hellspong 2001: 149, 249; Buzan et al 1989: 41). Samtliga av dessa variabler utvecklas löpande under analysen för att effektivisera fallstudien. Flertal variabler innebär att analysegenskaperna kan ge uttryck på fler än ett specifikt sätt och skapar därmed större variation (Esaiasson et al 2012: 47). *Språkhandling* analyseras inte i eget stycke då det snarare är ett underliggande argument som utläses i alla uppmaningar.

4 Analys

Detta kapitel ämnar testa det tidigare framtagna analysverktyget mot empiri i syfte att sedan kunna utvärdera dess funktion mer riktigt än om endast en teoretisk diskussion skulle gjorts. Följaktligen appliceras det teoretiska ramverket till materialet ”Nationell Strategi för Samhällets Informations- och cybersäkerhet”, där analysen tar avstamp inom säkerhetsiseringsaktör, referensobjekt och existentiellt hot. Tidigare presenterade avgränsningar gäller här.

4.1 Säkerhetsiseringsaktör

Denna del ämnar diskutera säkerhetsiseringsaktören närvaro i materialet med hänsyn till utifrån- eller inifrånperspektiv samt vilken betydelse vart perspektiv innebär för säkerhetsiseringen (Hellspong 2001: 55, 65). Avslutningsvis diskuteras användningen av ”Sverige” och ”vi” då säkerhetsiseringsaktören konstruerat dessa för att initiera en säkerhetsisering. Som tidigare fastställt utgörs säkerhetsiseringsaktören i denna fallstudie av regeringen.

Regeringen ska verka för att

- En nationell strategi och åtgärdsplan för säkra kryptosystem implementeras (Regeringen 2016a: 17).

Regeringen kan utläsas som en närvarande och aktiv aktör i texten vilket exemplifieras av det avsnitts summering som citeras ovan. Detta då aktören är tydligt ställningstagande och ställer sig i direkt relation till problemområdet. Med aktiv menas att texten är konstruerad så att ”regeringen” flertal gånger följs av en handling. ”Regeringen anger” (Regeringen 2016a: 4) och ”regeringens uppföljning” (Ibid: 11), ”Regeringen bedömer” (Ibid: 21) är konkreta exempel där detta görs. Denna aktiva roll benämns inifrånperspektiv och är alternativ till utifrånperspektiv, där det senare perspektivet snarare belyser problem som utomstående. Vid ett utifrånperspektiv är aktören snarare icke-inblandad vilket gör den till en åskådare snarare än en aktör (Hellspong 2001: 41; Schön & Rein 1994: 5). Denna frekventa kombination av regering och handlingar konstruerar därmed regeringen som aktiv och engagerad snarare än passiv och ointresserad och uppmuntrar. Således uppmuntras målgruppen att uppfatta regeringen som handlingskraftig, vilket till viss del är relaterat till förtroende. En regering som framstår ointresserad är osannolik att kunna initiera en säkerhetsisering. Vidare är det av regeringens intresse att visa på just engagemang och intresse gentemot det

svenska folket samt riksdagen då detta även stärker uppfattningen att regeringen uppfyller sitt ansvar. Regeringens aktiva, engagerade och ansvarstagande roll blir ytterligare belyst i anslutning till de summeringar vilka placerats i slutet av varje avsnitt. Denna innebär att det sista intrycket läsaren tar med sig efter varje del är regeringens handelskraftighet, samtidigt som den konsekventa dispositionen är tilltalande för önskemål gällande förtroende. Således konstrueras regeringen med ett inifrånperspektiv snarare än ett utifrånperspektiv. Detta ställningstagande innebär att regeringen framstår införstådd i den givna samhällskontexten och vilka preferenser dess befolkning har, vilket innebär att staten framstår som rättmätig aktör för befolkningens intressen (Schön & Rein 1994: 6, 188). Ett mer opartiskt ställningstagande innebär att regeringen skulle konstrueras med ett utifrånperspektiv, vilket ofta görs i syfte att förmedla budskapet som en oförvanskad sanning snarare än vad Hellspong benämner ”subjektiv belastning” (Hellspong 2001: 41, 144). Ett utifrånperspektiv anses i detta fall mindre önskvärdt då regeringen troligtvis skulle framstå mindre lämplig att styra och bestämma om den inte tydligt förmedlade dess nationalistiska intressen. Detta exemplifieras ytterligare vid användandet av ”Sverige”, ”vi” och ”våra” vilket utdraget nedan visar på. Genom att skapa en gemenskap och ställa nationella intressen i kontrast till en utomstående fiende skapas större incitament för säkerhetsisering.

Spionage och angrepp från statliga och statsunderstödda aktörer mot skyddsvärd verksamhet i Sverige eller mot svenska intressen i utlandet kan exempelvis syfta till att tillskansa sig information om svenska ekonomiska intressen, svenska företag, svensk forskning, svensk försvarsförmåga och planering, våra säkerhetspolitiska avsikter, samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur (Regeringen 2016a: 7).

För att summera denna del kan man konkludera att regeringens närvaro i NSSIC är konstruerat så att regeringen framstår vara en aktiv, involverad aktör vilken till viss del tar utomstående faktorer i beaktning. Dess inifrånperspektiv är förväntat då det uttrycker nationella intressen som huvudsakliga, vilket innebär att vis grad av objektivitet förloras. Man skulle dock kunna argumentera för att denna låga grad av subjektivitet är fördelaktig då den skapar större engagemang.

4.2 Referensobjekt

Detta avsnitt behandlar hur säkerhetsiseringsaktören utformar hotbildskonstruktion med beaktning till referensobjekt vilket är existentiellt avgörande för statens överlevnad. Således ämnar denna del diskutera vad det är som hotas och hur detta kommuniceras. Detta görs genom att först presentera vilken benämning som tilldelas cyberhot av cybersäkerhet, cyberattack eller liknande, och vilken betydelse denna benämning innebär. Därefter appliceras Hellspongs analys

gällande simplificering och prioritering i syfte att klarlägga hur problemet ska hanteras, för att slutligen diskutera skillnaden mellan den militära och politiska hotbildskonstruktionen.

Med informations- och cybersäkerhet avses i denna skrivelse en uppsättning säkerhetsåtgärder för bevarande av konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet hos information. Med konfidentialitet avses att obehöriga inte ska kunna ta del av informationen. Med riktighet menas att informationen inte förändras, manipuleras eller förstörs på ett obehörigt sätt. Med tillgänglighet menas att behöriga ska kunna ha tillgång till informationen på det sätt och vid den tidpunkt som tjänsterna erbjuder. För informationssäkerhet som avser digital information används i denna skrivelse även begreppet cybersäkerhet (Regeringen 2016a: 4).

NSSIC identifierar cybersäkerhet enligt den förklaring som ges ovan, och menar således att cybersäkerhet gäller digital information medan informationssäkerhet är en övergripande benämning. Detta skapar osäkerhet då man kritiskt kan undra vilken information som i dagsläget inte är digitaliserad, vilket även stärks då strategin belyser just vikten av digitalisering under materialet som helhet (se bl.a. Regeringen 2016a: 3, 6, 12, 18, 25). Cybersäkerhet är den benämning som används mest frekvent och konstrueras från ett defensivt och tillbakablickande perspektiv. Med tillbakablickande menar att cybersäkerhet används för att tala om stående värderingar och lagförslag och åtgärder (ibid: 5, 12, 13, 19). Cyberattacker är det alternativ som annars används, men förekommer framförallt de gånger som svenska staten ställs mot ett externt hot (ibid: 6). Således använder regeringen framförallt cybersäkerhet som benämning och tillskriver därmed att detta begrepp behandlar digitalinformation (Schön & Rein 1994: 29). Cyberattacker används framförallt de fåtal gånger ett externt hot nämns med följd att de gånger cyberattacker faktiskt används skapas en desto tydligare kontrast (ibid: 6, 8, 20). Regeringens breda konstruktion av cybersäkerhet innebär att ett brett handlingsutrymme aktualiseras, samtidigt som denna bredd inte framstår överväldigande. Under rubriceringen ”Vad ska skyddas?” finns citatet nedan, vilket behandlar mer precisa exempel på vad som ska skyddas inom cybersäkerheten. Det budskap som kommuniceras här, samt i övriga delar av strategin, är att digitalisering är avgörande för Sveriges utveckling från individnivå till statnivå, och således måste skyddas. Digitaliseringens användningsområde anses så pass omgripande att den påverkar samtliga nivåer, vilket konkretiseras vidare av följande exempel: ”för att kunna styra och leda riket” (Ibid: 6), ”handlar om allt från utvecklade digitala offentliga tjänster till uppkopplade och automatiserade fordon och fabriker” (Ibid: 6) och ”det öppna demokratiska samhället” (Ibid: 6). Genom att benämna flertal referensobjekt vilka täcker politiska likväl som militära områden, från stat till individnivå, skapas större engagemang och större incentiv för att legitimera åtgärd mot hotet.

Ytterst handlar informations- och cybersäkerhet om att slå vakt om grundläggande värden och mål i samhället, som demokrati, mänskliga fri- och rättigheter, Sveriges frihet, säkerhet och rätt till självbestämmande samt tillväxt och ekonomisk stabilitet (Regeringen 2016a: 6).

Anledning till denna bredd kan vara att regeringen skapar en mångfacetterad bakgrund vilken kan användas för framtida hänvisning gällande att implementera åtgärder. Genom att behandla så brett område är det inga handlingar som exkluderas och minskar även risken för att regeringen i framtiden skulle säga emot denna strategi. Således förefaller regeringen mer enhetlig än om de istället skulle behöva säga emot denna strategi i ett senare stadium och skapar således större förtroende (Hellspong 2001: 56). Samtidigt som denna bredd potentiellt borde anses överväldigande då så många områden anses framstår hotet inte överväldigande. Detta kan utläsas vara följd av att säkerhetsiseringsaktören, som tidigare nämnt, framstår så handlingskraftig. Detta exemplifieras i följande citat, vilket först beskriver de viktiga och omfattande områden som i dagsläget har bristande säkerhet, för att sedan relativt neutralt konkludera att de behöver förbättras:

I den försvarspolitiska inriktningspropositionen bedömde regeringen att Sveriges samlade förmåga att förebygga, motverka och aktivt hantera konsekvenser av civila och militära hot, händelser, attacker och angrepp i cybermiljön måste utvecklas och förstärkas (Regeringen 2016a: 5).

Denna simplificerade konstruktion tar inte beaktning till de många processer och komplikationer som krävs för att åtgärda problemet, utan skapar en uppfattning att problemet är hanterbart och enkelsidigt (Hellspong 2001: 126, 249). Så länge dessa områden utvecklas och förstärks är problemområdet kontrollerat. Därmed innebär regeringens tvetydliga konstruktion av cybersäkerhet att det skapas en bredd vilken aktualiserar ett brett urval av framtida åtgärder, samtidigt som hotet inte förefaller överväldigande. Denna bredd fortskrider under materialet som helhet och gör det svårt att identifiera mer specifikt vad det är som ska skyddas. Hade istället ett mindre problemområde än digitalinformation specificerats vore det lättare att konkret lista de eller det referensobjekt som måste skyddas. Fördelaktigt är därför Hellspongs tillägg gällande prioritering, då detta kan kartlägga hur regeringen ämnar bemöta problemområdet då det är så stort (Hellspong 2001:153). Prioritering innebär att säkerhetsiseringsaktören aktivt väljer att skapa en värderande skillnad mellan olika aspekter (Hellspong 2001:149), och således legitimerar varför särskilt referensobjekt är mer relevant än annat för att garantera statens överlevnad. I NSSIC medger regeringen att ”allt i samhället kan inte skyddas mot alla typer av hot och risker” och utvecklar därefter sex prioriteringar inom informations- och cybersäkerhet (Regeringen

2016a: 8). Den prioriteringsskala som introduceras är att den nationella modell som ska vidareutvecklas är framförallt framtagna för statligt skydd i form av myndigheter, se citat nedan. Således fortsätter den breda uppfattningen av cybersäkerhet, men med hjälp av att studera hur problemområdet differentieras och prioriteras olika skapas en bättre uppfattning av hotbilden (Hellspong 1994: 248). Därmed går det att utläsa att det främsta hotet anses vara mot statliga myndigheter, vilket därmed legitimerar att dessa prioriteras över organisationer och företag. Ett statcentrerat fokus för åtgärder har alltså skapats, och med det även en säkerhetspolitisk inriktning gällande cyberhot (Buzan et al 1989: 38).

Modellen bör i första steget inriktas för statliga myndigheter, men bör utformas med målet att den ska kunna vara till nytta för hela den offentliga sektorn, andra organisationer och företag (Regeringen 2016a: 11)

Att specificera cybersäkerhet vidare är svårt då digitaliserad information är så brett, men viss precisering kan göras med fokus på militära och politiska områden. Inom det militära området likställs cyberhot med vanligt militärt angrepp:

Dolda intrång och attacker kan användas i syfte att förbereda för sabotage mot kritisk infrastruktur i fredstid. De kan också användas öppet som ett verktyg under främst inledande skeden vid militära insatser. Cyberattacker kan få stora konsekvenser för samhällsviktiga funktioner och kritiska it-system på samma sätt som konventionellt väpnat angrepp och kan därför i vissa fall vara att betrakta som väpnat angrepp (Regeringen 2016a: 7).

Denna traditionsenliga tolkning på säkerhetsproblem som konflikter mellan stater genom nyttjandet av militära medel är tydliga gemene man och innebär således att regeringen vill skapa en tydlig bild av just denna aspekt (Buzan et al 1989: 49). Tonen i detta utdrag är dessutom betydligt mer hotfullt än majoriteten av övrig text, vilket är exempel på hur olika hot har olika betydelser. I detta fall är det militära betydligt mer hotfullt konstruerat än andra områden. Denna ton skapas då ordval som ”fredstid”, ”militära insatser” och ”väpnat angrepp” skapar associationer till en militär kontext (Regeringen 2016a: 7). Detta blir särskilt starkt intryck då detta är ett av ett fåtal textstycken som ställer cyberhot i denna kontext och skapar således starkare kontext (Hellspong 2001: 129). Vidare är liknelsen mellan cyberhot och traditionellt väpnat angrepp intressant då det att de åtgärder som är relevanta vid väpnat angrepp även kan vara relevant vid cyberattacker. Trots att detta inte nödvändigtvis är en fullvärdig legitimering av öppnar det upp för denna framtida möjlighet.

Denna diskussion har visat att flertal referensobjekt identifierats från regeringens konstruktion, men att statliga myndigheter är de referensobjekt vilka är främst prioriterade att skydda. Hotbildskonstruktionen skapas således med ett

bredare angreppssätt, vilket kan preciseras tydligare med nedbrytningar inom
simplifieringar, prioriteringar och militära jämfört med politiska områden.

4.3 Cyberhot- sammanfattning

Detta kapitel har ämnat pröva de analysverktyg vilket utvecklats tidigare under uppsatsen för att testa dess empiriska applicerbarhet. Den fallstudie som genomförts har behandlat konstruktionen av cyberhot inom svensk säkerhetspolitik, ett ämne som visats vara högt aktuellt likväl kritiskt för svenska staten enligt det material som analyserats. Med utgångspunkt inom säkerhetsiseringsaktör och referensobjekt kan man skapa en förståelse för hur regeringen i materialet gör ett säkerhetsiseringsförsök. Sammanfattningsvis anses antalet operationaliseringar per analysegenskap en aning ambitiös då det är så pass mycket som kan utläsas från varje operationalisering. Därmed skulle antingen antalet sidor analyseras i det valda materialet begränsas, eller att antalet operationaliseringar skärs ned. De slutsatser fallstudien dragit anses rimliga, och analysverktyget har visats någorlunda lämpligt för att undersöka hotbildskonstruktioner, vilket utvärderas i kapitel fem.

5 Avslutning

Detta avsnitt ämnar diskutera de slutsatser som kan dras av detta forskningsarbete gällande analysverktyg och den fallstudie som genomförts. Då uppsatsen främst har ett teoriutvecklande fokus är mestadels av denna diskussion tillägnat att utvärdera det teoretiska ramverkets, även om fallstudien används som illustration för de argument som görs. De avgränsningar som gjorts tas även upp. Först diskuteras utvärdering av analysverktyget och därefter ges förslag på vidare forskning.

5.1 Utvärdering

Att utvärdera analysverktyget är väsentligt då detta belyser huruvida detta uppsatsarbete har tillfört något till vidare forskning, huruvida nya problem uppstått eller gamla kvarblir. Därmed ämnar denna del diskutera analysverktyget enligt grupperingarna säkerhetsiseringsaktör, referensobjekt och språkhandling. Denna översiktliga utvärdering tar inte upp varje argument, avgränsning och analysaspekt som gjorts, men anses fortfarande vara tillräcklig för att utvärdera analysverktyget.

5.1.1 Säkerhetsiseringsaktör

Det teoretiska resonemang som presenterades i relation till säkerhetsiseringsaktören behandlar dess verkställande förmåga då det är denna aktör som iscensätter säkerhetsiseringsprocessen, dess institutionaliserade inflytande och slutligen dess roll som ansvarig gentemot sitt folk. Fallstudien visade att det finns en god koppling mellan teori och empiri gällande analysverktyget. Detta då dessa tre variabler med hjälp av Hellspongs operationaliseringar identifierades i materialet och skapade en djupare förståelse för den konstruktion som regeringen gjort. Även *framing* tillförde intressanta tillägg till denna diskussion då denna belyser att hotbildskonstruktioner är ett aktivt val och hur en handling kan förändras från ”is to ought”, vilket är just den förändring CS syftar på (Schön & Rein 1994: 26). Förståelse gällande säkerhetsiseringsaktören roll anses tydliggöras relativt bra med det framtagna analysverktyget, även om det till viss del kan anses lite brett. Denna bredd innebär att inifrån- och utifrånperspektiv kan appliceras till vilket säkerhetsproblem som helst vilket är fördelaktigt för forskning som i likhet med CS syftar analysera

olika områden. Det kan däremot anses lämna stor variation på utförande och vilka slutsatser som dras från studien, något som kan skapa osäkerhet gällande hur analysverktyget ska användas. Således ställs större krav på utföraren och därmed minskar objektiviteten av genomförandet. Däremot är denna variation möjlig för nästintill samtliga teoriramverk, och så länge forskaren fortfarande redovisar metod och källförteckningar tydligt bör de inte utgöra alltför stort problem (Esaisasson et al 2012: 25).

5.1.2 Referensobjekt

Referensobjektet utgörs av de objekt vilka måste skyddas då de är existentiellt avgörande. Denna del är den som tillägnades minst uppmärksamhet i teoriavsnittet vilket även märks i analysen då det var svårast att dra slutsatser från den analys som gjordes. Simplifiering, prioritering och områdena militär och politik skapade en uppfattning att det framförallt var statlig verksamhet som ämnades skyddas, men är fortfarande en vagare definition av referensobjekt än vad som önskas. Diskussionen gällande referensaktörer ansågs nästan mer givande gällande de säkerhetspolitiska åtgärder som aktualiserades, vilket exemplifierades med bl.a. liknelsen mellan cyberhot och traditionellt militärt angrepp. Sammanfattningsvis anses denna del vara den svagaste delen av analysverktyget men skulle stärkas om mer uppmärksamhet tillägnas analysegenskapen i teoridiskussioner.

5.1.3 Språkhandling

Språkhandling har mestadels tillägnats uppmärksamhet inom teoridelen då det framförallt är underliggande teoretiska argument även om det skulle gå att operationalisera detta vidare. Anledningen att språkhandling inte operationaliserats och undersökts under egen rubrik är som tidigare nämnt att språkhandling är varje uppmaning till särskilt ställningstagande som säkerhetsiseringsaktören görs, och inkluderades således inom säkerhetsiseringsaktör och referensobjekt. Säkerhetsiseringsförsök är det som undersökts i denna uppsats och är den process där säkerhetsiseringsaktören initierar en säkerhetsisering, men inte nödvändigtvis lyckas med sin säkerhetsisering. För att fastställa inflytande skulle språkhandling behöva utvecklas ytterligare än vad det gjorts i detta arbete, men kan då tänkas ge betydande tillägg kring vad hotbildskonstruktioner innebär och vilken säkerhetspolitisk inriktning som skapats.

5.2 Slutsats

Således anses att detta forskningsarbete ha gynnat säkerhetsiseringsteorins utveckling genom att belysa hur detta kan stärkas med hjälp av *framing* och

bruktstextanalys. Det slutgiltiga analysverktyget är i likhet med säkerhetsiseringsteorin möjligt att appliceras till samtliga områden militär, politik, ekonomi, miljö och samhället då de teoretiska utgångspunkterna i säkerhetsiseringsaktör och referensobjekt möjliggör detta. Vidare har de teoretiska argumenten stärkts och snävats av i syfte att fördjupa analysen. Hellspongs tillägg till analysen är främst framträdande då majoritet av operationaliseringar är hämtat från denna forskare. Dessa operationaliseringar anses ha gynnat analysen genom att konkretisera analysen, något som CS tidigare kritiserats för då inga riktlinjer tidigare getts. *Framing* skulle kunnat utvecklas mer, där särskilt fokus gällande värdeneutral kunskap hade varit givande. Schön & Rein behandlar detta men valdes inte som inriktning för detta ämne då fokus främst ville tillägnas att vidareutveckla närmre säkerhetsiseringsteorin och dess analysenheter. För att nå vidare djup anser jag dock att noggrann avvägning och jämförelse måste ske mellan de olika områdena militär, politik, ekonomi m.m. för att då kunna avgöra om denna bredd på analysverktyget är rimlig. Skulle de område eller områden som är mest olik eller olika övrig majoritet exkluderas skulle detta troligtvis innebära att analysverktyget skulle kunna göras mer specifikt, tillåta för djupare analys och vidare utveckling. Så länge forskaren fortfarande redovisar de val som gjorts är det möjligt att kvarhålla metodologisk intersubjektivitet. Det analysverktyg som utvecklats i detta arbete kan dock fortfarande visa på hur hotbilder konstruerats vilket visats i fallstudien. Referensaktör är det område som tycks behöva mest utveckling då detta var svårast att tyda. Slutsatsen av detta arbete är således att substantiella bidrag har gjorts genom att kombinera och därmed utveckla säkerhetsiseringsteori. Fortsatt forskning hade dock kunnat vidareutveckla detta analysverktyg ytterligare, och diskuteras därmed härnäst.

5.3 Förslag till vidare forskning

Detta forskningsarbete har bidragit med vidare forskning då det utvecklat ett analysverktyg bestående av säkerhetsiseringsteori, *framing* och brukstextanalys. Vidare forskning bör fokusera på utveckling gällande referensobjekt och då detta anses vara de svagaste länkarna i detta arbete. Ytterligare fallstudie skulle innebära att det kan dras en slutsats om det är analysverktygets operationalisering av referensobjekt som är bristande eller om det är NSSIC som faktiskt formulerar detta vagt. Utöver denna inriktning vore det intressant och givande att tillägna en hel studie till endast enstaka analyssegenskap, exempelvis språkhandling eller säkerhetsiseringsaktör. Problemet med denna typ av studie är att samtliga andra egenskaper skulle antas vara konstanta, där denna typ av isolering inte nödvändigtvis är fördelaktig även om det kan leda till nya slutsatser gällande säkerhetsiseringsteorin. Slutligen bör även behovet av vidare forskning gällande cyberhot belysas. Detta säkerhetspolitiska område har tillägnats relativt lite uppmärksamhet inom detta arbete, men är ett mångfacetterat problemområde vilket enligt NSSIC behövs prioriteras då det kan skapa allvarliga konsekvenser. Att stärka forskning kring detta säkerhetspolitiskaområde kan således leda till att

bättre förstå hur det konstrueras och därmed hur det kan hanteras inom säkerhetspolitiskadiskussioner.

6 Referenser

Allison, Graham T. (1969). *The American Political Science Review*. Vol. 63. No. 3. Pp. 689-718. American Political Science Review: Cambridge

Austin, John L. 1990 [1961b]. Other Minds. In *Philosophical Papers*, edited by J.O. Urmson and G.J. Warnock, 3rd edition, 76–116. Oxford: Oxford University Press.

Badersten, Björn- Jakob Gustavsson 2014. *Vad är statsvetenskap?* 1:a uppl. Studentlitteratur: Lund

Balzacq, Thierry, 2011. “A theory of securitization: origins, core assumptions, and variants” i Thierry Balzacq(red.) *Securitization theory: how security problems emerge and dissolve*. Abingdon: Routledge

Bergström, Göran– Boréus, Kristina (2012). *Textens mening och makt*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund

Buzan, Barry– Waever, Ole– De Wilde, Jaap (1989). *Security: A new framework for analysis*. Lynne Rienner Publisher: London

Carvalho Pinto, Vânia (2014). *Exploring the interplay between Framing and Securitization theory: the case of the Arab Spring in Bahrain*. Revista Brasileira de Política Internacional, University of Brasilia

Esaiasson, Peter –Mikael Giljam –Henrik Oscarsson –Lena Wängnerud 2012. Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad. Stockholm: Norstedts

Floyd, Rita, 2011. Can securitization theory be used in normative analysis? Towards a just securitization theory. *Security Dialogue* 42(4-5):427-439

Gray, Barbara (1996). Frame Reflection, by Donald A. Schön and Martin Rein. New York: Basic Books, 1994. *Academy of Management Review*. Pennsylvania State University: PA

Hellspong, Lennart (2001). *Metoder för brukstextanalys*. Studentlitteratur: Lund

Kaiser, Robert (2014). *The birth of cyberwar*. University of Wisconsin-Madison: Elsevier.

McDonald, Matt, 2008. Securitization and the Construction of Security *European Journal of International Relations* 14(4):563-587

Murray, Shoon (2014). *The terror authorization*. Första upplagan. Palgrave Macmillan: New York

NATO (u.å.). *The history of cyber attacks- a timeline*. [Elektronisk källa]: <https://www.nato.int/docu/review/2013/cyber/timeline/en/index.htm> (Hämtad 2018-05-10)

PWC (2015). *Operation Cloud Hopper*. [Elektronisk källa]: <https://www.pwc.co.uk/issues/cyber-security-data-privacy/insights/operation-cloud-hopper.html> (Hämtad 2018-05-10)

Quigley, Kevin-Calvin Burns – Kristen Stallard (2015). 'Cyber Gurus': a rhetorical analysis of the language of cybersecurity specialists and the implications for security policy and critical infrastructure protection. Dalhousie University: Elsevier

Regeringen (u.å.). *Skrivelse*. [Elektronisk källa]: <http://www.regeringen.se/rattsdokument/skrivelse/> (Hämtad 2018-05-09)

Regeringen (2014). *Så arbetar regeringen*. [Elektronisk källa]: <http://www.regeringen.se/sa-styrs-sverige/sa-arbetar-regeringen-och-regeringskansliet/sa-arbetar-regeringen/> (Hämtad 2018-05-09)

Regeringen (2016a). *Nationell Strategi för Samhällets Informations- och Cybersäkerhet*. [Elektronisk källa]: <http://www.regeringen.se/49f22c/contentassets/3f89e3c77ad74163909c092b1beae15e/nationell-strategi-for-samhallets-informations--och-cybersakerhet-skr.-201617213> (Hämtad: 2018-05-07)

Regeringen (2016b). *Myndigheter och bolag med statligt ägande*. [Elektronisk källa]: <http://www.regeringen.se/sa-styrs-sverige/myndigheter-och-bolag-med-statligt-agande/> (Hämtad: 2018-05-05)

Regeringen (2018). *Anförandet på cyberförsvarsdagen den 14 februari 2018*. [Elektronisk källa]: <http://www.regeringen.se/tal/2018/02/anforande-pa-cyberforsvarsdagen-den-14-februari-2018/> (Hämtad: 2018-04-23)

Rein, Martin– Donald A. Schön (1994) *Frame Reflection: Towards the resolution of intractable policy controversies*. Basic Books: New York

Stritzel, Holger (2014). *New Security Challenges*. Palgrave Macmillan: New York

Teorell, Jan–Torsten Svensson (2007). Att fråga och att svara. Liber: AB: Malmö

Watson, Scott D. (2012) 'Framing' the Copenhagen School: Integrating the Literature on Threat Construction. *Millennium: Journal of International Studies*. University of Victoria